

SỰ QUAN TÂM CỦA BÁC HỒ VỀ NĂNG LỰC VÀ TÍNH TÍCH CỰC CÔNG TÁC CỦA CÁN BỘ THỂ DỤC THỂ THAO

Trương Quốc Uyên*

Sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945 thành công, chế độ mới hình thành, vào nửa đầu năm 1946 Bác Hồ đã khai sinh nền Thể dục thể thao (TDTT) Cách mạng vì dân vì nước. Từ đó nhu cầu lớn và cấp thiết về nguồn lực cán bộ thực thi các hoạt động TDTT. Bác Hồ rất quan tâm tới chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ TDTT với năng lực và tính tích cực công tác của nguồn nhân lực này.

Phát triển nền TDTT Cách mạng vì dân, vì nước phải có nguồn lực cán bộ TDTT đảm bảo chất lượng về lý luận chính trị, năng lực chuyên môn và tính tích cực công tác. Cán bộ TDTT với vị trí và trình độ được đào tạo cao thấp khác nhau nhưng đều thực thi mục tiêu phát triển nền TDTT Cách mạng vì dân, vì nước ngày càng mạnh mẽ. Nguồn lực cán bộ TDTT phải có kiến thức chính trị với nghiệp vụ chuyên môn vững vàng, đảm bảo năng lực và tính tích cực trong công tác. Muốn vậy nguồn lực cán bộ này phải được đào tạo, bồi dưỡng có chất lượng trong các trường đào tạo cán bộ TDTT, được củng cố và nâng cao hơn trong hoạt động thực tiễn với tự học, tự nghiên cứu.

Bác Hồ đến thăm và dạy bảo học sinh, sinh viên học tập tại các trường đào tạo cán bộ Thể dục thể thao

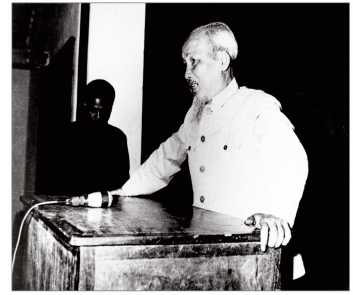
Được sự chỉ đạo của Bác Hồ, Nha Thể dục Trung ương trong Bộ Thanh niên đã thành lập Trường Cán bộ TDTT Việt Nam vào tháng 2 năm 1946. Nhà trường đề ra mục tiêu: “Cấp tốc đào tạo cán bộ thể dục có năng lực chỉ huy, biết cách tổ chức các hoạt động TDTT, có nhiệt tâm gây phong trào khỏe trong các tầng lớp đại chúng”. Mục tiêu này nói lên Trường Cán bộ TDTT Việt Nam đã xác định đúng đắn việc đào tạo cán bộ TDTT phải có năng lực và tính tích cực trong công tác phụng sự nhân dân và đất nước. Trong năm 1946 Trường Cán bộ TDTT Việt Nam đã đào tạo được 3 khóa cấp tốc, ngắn hạn, mỗi khóa từ 2 – 3 tháng. Bác Hồ rất bận công việc, nhưng Người đã đến thăm hỏi, nói chuyện với cán bộ, giáo viên và học sinh của khóa I Nhà trường vào ngày 8/3/1946 và khóa III vào ngày 10/11/1946. Bác căn dặn học sinh hai khóa học này cố gắng học tập tốt chính trị

và chuyên môn TDTT, trở thành cán bộ tích cực công tác, tổ chức, hướng dẫn đồng bào ở cả thành thị và nông thôn tập thể dục, rèn luyện sức khỏe.

Trường Trung cấp TDTT Trung ương – Tiền thân của Trường Đại học TDTT Bắc Ninh hiện nay được thành lập vào ngày 25/9/1959. Trường Trung cấp TDTT Trung ương được thành lập trước hết có sự quan tâm của Bác Hồ.

Về việc thành lập các trường đào tạo cán bộ cho các lĩnh vực, trong đó có lĩnh vực TDTT nhằm thực hiện công cuộc xây dựng miền Bắc nước ta sau năm 1954. Sau khi Trường Trung cấp TDTT Trung ương đào tạo thành công khóa I và tiến hành đào tạo khóa II, vào sáng ngày 14/12/1961, Bác Hồ từ Hà Nội sang Từ Sơn thăm Trường. Người nói chuyện rất thân tình với các chuyên gia Liên Xô, với lãnh đạo, cán bộ, giảng viên Nhà trường. Người ra sân xem sinh viên tập Thể dục tự do, Thể dục dụng cụ, các môn Điền kinh và biểu diễn bài kiểm liên hoàn. Sau khi xem sinh viên tập và biểu diễn các môn TDTT đó, Bác Hồ nhận xét: “các cháu tập luyện tốt và khỏe mạnh”. Người nhấn mạnh: “*Khỏe lắm! Đẹp lắm! Nhân dân ta ai cũng khỏe thì đất nước ta mau mạnh giàu*”. Chất lượng học tập thực hành chuyên môn của sinh viên như vậy là tốt. Nói chuyện trên hội trường, Bác Hồ dạy sinh viên rằng: “*Các cháu học TDTT ở đây, cái chính là để làm người cán bộ phục vụ đắc lực nhân dân, đem hiểu biết của mình ra tổ chức và hướng dẫn mọi người tập luyện để nâng cao sức khoẻ, đẩy lùi bệnh tật*”. Nhiều sinh viên trong đó có sinh viên Bùi Thuộc còn ghi nhớ được lời Bác Hồ căn dặn: “*Các cháu để trở thành người cán bộ TDTT tốt, tích cực, thì phải học tập chính trị, thành thạo chuyên môn, tu*

*Nhà nghiên cứu, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

Ngày 14/12/1961, ngay khi còn bận trăm công nghìn việc, chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn dành thời gian về thăm Trường Trung cấp TDTT TW, nay là Trường Đại học TDTT Bắc Ninh và căn dặn: *"Các cháu học thể dục thể thao ở đây không phải để trở thành ông kiện tướng này, bà kiện tướng nọ. Cái chính là làm người cán bộ phục vụ đặc lực cho nhân dân, đem hiểu biết của mình ra hướng dẫn mọi người cùng tập luyện để nâng cao sức khỏe, đẩy lùi bệnh tật"...*

duỡng đạo đức". Như vậy, những lời Bác Hồ nói tại Trường Trung cấp TDTT Trung ương thể hiện Người rất quan tâm tới năng lực chuyên môn của sinh viên và tính tích cực công tác sau khi tốt nghiệp ra trường trở thành người cán bộ TDTT vì dân vì nước.

Tháng 7 năm 1963, nhân chuyến thăm Nước Cộng hòa nhân dân Trung Hoa, Bác Hồ đã đến Học viện TDTT Bắc Kinh thăm sinh viên Việt Nam đang học tập tại Học viện này. Người thăm hỏi các sinh viên và dạy họ rằng: *"Nước ta bị phong kiến, thực dân thống trị, nhân dân ta bị đời khổ hàng bao nhiêu năm, giống nòi kiệt quệ. Ngày nay chế độ mới phải quan tâm đầy đủ việc ăn, ở và sức khỏe của nhân dân. Công tác TDTT là quan trọng. Các cháu phải cố gắng học tập để có năng lực công tác kết quả tốt. Nhân dân đang mong chờ các cháu"*.

Từ những sự kiện Bác Hồ đến thăm các trường đào tạo cán bộ TDTT và dạy bảo học sinh, sinh viên như trên đây, thể hiện Người rất quan tâm tới năng lực chuyên môn và tính tích cực công tác khi họ đang học tập trong nhà trường. Bác Hồ càng quan tâm tới năng lực chuyên môn và tính tích cực công tác đối với cán bộ TDTT đang phục vụ nhân dân và đất nước.

Thư của Bác Hồ gửi Hội nghị cán bộ TDTT toàn miền Bắc

Tình hình đào tạo, bồi dưỡng cán bộ TDTT những năm sau ngày hòa bình lập lại ở miền Bắc nước ta là rất khẩn trương, cấp tốc và ngắn hạn. Năm 1956 Ban TDTT Trung ương đã tiến hành tổ chức được một số lớp bồi dưỡng cán bộ TDTT cấp tốc, ngắn hạn từ 3 - 5 tháng. Cũng

trong năm 1956, Trường cán bộ TDTT Quân đội được thành lập. Trong hai năm (1956 - 1957) Trường đã mở được một số lớp đào tạo cán bộ TDTT ngắn hạn, thời gian 6 tháng. Đến năm 1958, Bộ Giáo dục phối hợp với Ban TDTT Trung ương tổ chức được một khóa đào tạo giáo viên TDTT do 3 chuyên gia Liên Xô (2 nam, 1 nữ) giảng dạy.

Học viên sau khi học xong các lớp bồi dưỡng, đào tạo trên đây trở thành nguồn lực cán bộ TDTT được phân về cơ quan TDTT các tỉnh, thành phố, các ngành, các trường học, các đơn vị của lực lượng vũ trang. Nhưng nhìn chung năng lực chuyên môn và tính tích cực công tác còn hạn chế bởi thời gian bồi dưỡng, đào tạo mỗi lớp chỉ 3 - 5 tháng, nhiều nhất là 6 tháng. Chỉ thị số 181-CT/TW, ngày 31 tháng 01 năm 1960 của Ban Bí thư Trung ương Đảng đã nhận xét nguồn lực cán bộ TDTT thời gian đó như sau: *"Những quan niệm lệch lạc đối với công tác TDTT gần đây tuy có giảm bớt nhưng vẫn còn khá nhiều như: Cho TDTT là một thứ giải trí đơn thuần, cho lao động mệt nhọc, đời sống còn khó khăn thì không nên hoạt động TDTT. Một bộ phận cán bộ TDTT trước những khó khăn hiện nay chưa thấy hết ý nghĩa và tầm quan trọng của công tác TDTT, sinh ra chán nản, cho công tác TDTT không có tiền đồ"*.

Do nguồn lực cán bộ TDTT còn những hạn chế về kiến thức chính trị, năng lực chuyên môn và tinh thần công tác như vậy, ngày 31/3/1960, Bác Hồ đã gửi thư tới Hội nghị cán bộ TDTT toàn miền Bắc. Trong thư Người đề cập tới vai trò to lớn của sức khỏe con người trong lao

LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN THỂ DỤC THỂ THAO

động, công tác và học tập với tác dụng tích cực của việc tập luyện TDTT thường xuyên để có được sức khỏe tốt. Từ đó Bác chủ trương phát triển TDTT cho rộng khắp trong toàn xã hội. Để thực hiện có kết quả chủ trương này cần có nguồn lực cán bộ TDTT đảm bảo về năng lực nghiệp vụ - chuyên môn và tính tích cực trong công tác. Điều này đòi hỏi cán bộ TDTT đã học qua các lớp bồi dưỡng, đào tạo cấp tốc, ngắn hạn, phải tiếp tục học tập tại các trường, lớp đào tạo cán bộ, tự học, tự nghiên cứu về, chính trị, nghiệp vụ - chuyên môn và tích cực trong công tác TDTT Cách mạng vì dân vì nước. Bác Hồ viết: *"Cán bộ thể dục thể thao phải học tập chính trị, nghiên cứu nghiệp vụ và hăng hái công tác. Vì đó cũng là một công tác trong những công tác cách mạng khác"*. Luận điểm này của Bác Hồ hàm chứa những nội dung sau đây.

Quan điểm của Bác Hồ về công tác TDTT là một công tác cách mạng

Thực dân Pháp thống trị đất nước ta hơn 80 năm. Chúng âm mưu chi phối tất cả các mặt, các hoạt động ở Việt Nam, trong đó có TDTT nhằm phục vụ cho các chính sách bảo vệ nền thống trị của thực dân Pháp đối với đất nước, nhân dân ta.

Những thập niên đầu thế kỷ XX, thực dân Pháp đã động viên được không ít thanh niên ở miền Nam, miền Trung, miền Bắc nước ta tham gia vào các cuộc vui chơi, thi đấu các môn thể thao như bóng đá, bơi lội, điền kinh, quyền anh, đua xe đạp. Đầu năm 1941, để đối phó với cao trào cách mạng của nhân dân ta đang dâng lên mãnh liệt gây nguy cơ cho nền thống trị của thực dân Pháp, chúng đã phát động phong trào "Thanh niên thể thao" với khẩu hiệu "Khỏe để phụng sự mẫu quốc" tức phục vụ nước Pháp. Phong trào này đã thu hút một bộ phận thanh niên ta vào các cuộc vui chơi, thi đấu rầm rộ, triền miên ở cả 3 miền Bắc, Trung, Nam của nước Việt Nam và cả đấu trường thể thao toàn Đông Dương nhằm ngăn chặn thanh niên Việt Nam tham gia vào các hoạt động cách mạng chống lại thực dân Pháp.

Như vậy phong trào "Thanh niên thể thao" do thực dân Pháp khởi xướng là một phong trào

Chủ tịch Hồ Chí Minh là tấm gương sáng trong tự rèn luyện sức khỏe: "Tự tôi ngày nào tôi cũng tập"

phản lại tiến trình phát triển của cách mạng, phản lại xu thế tiến lên của nhân dân Việt Nam giành lại nền độc lập cho dân tộc. Phong trào TDTT này bị tan rã hoàn toàn trước cuộc Cách mạng tháng Tám năm 1945 thành công, Nước Việt Nam dân chủ cộng hòa ra đời, chế độ mới được kiến tạo. Dưới sự lãnh đạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh, các lĩnh vực của đời sống xã hội vì dân, vì nước từng bước được hình thành và phát triển, trong đó có lĩnh vực TDTT. Công tác trong các lĩnh vực này, kể cả công tác TDTT đều là công tác cách mạng vì dân, vì nước. Từ đó Bác Hồ đã xác định công tác TDTT *"Cũng là một công tác trong những công tác cách mạng khác"*. Quan điểm này của Bác Hồ đã chỉ ra rằng cán bộ TDTT với vị trí và nhiệm vụ khác nhau đều có vai trò đảm trách một công tác cách mạng.

Bác Hồ yêu cầu cán bộ TDTT phải học tập chính trị, nghiên cứu nghiệp vụ và hăng hái công tác

Cán bộ TDTT phải học tập chính trị: Cán bộ TDTT đã được học tập chính trị ở trong các trường, lớp đào tạo cán bộ TDTT. Nhưng sau khi ra công tác phải tiếp tục tự học, tự khảo cứu hoặc học tại các lớp bồi dưỡng, nâng cao kiến thức. Học chính trị bao gồm chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối cách mạng của Đảng, đường lối TDTT của Đảng và tư tưởng Hồ Chí Minh về TDTT.

Học tập chủ nghĩa Mác - Lênin có tác dụng như Bác Hồ đã chỉ rõ: *"Lý luận Mác - Lênin như cái kim chỉ nam, nó chỉ hướng cho chúng ta trong công tác thực tế. Không có lý luận Mác - Lênin"*

thì lúng túng như nhắm mắt mà đi". Trong các bộ phận của lý luận Mác - Lênin thì triết học là bộ phận cơ bản nhằm trang bị thế giới quan và phương pháp luận khoa học cho hầu hết các ngành khoa học tự nhiên, khoa học xã hội và nhân văn, khoa học TĐTT. Cán bộ TĐTT với trình độ, vị trí, loại hình nào cũng đều cần tiếp tục học tập, khảo cứu sâu rộng về triết học, trong đó có phương pháp biện chứng và lô gíc học, để không ngừng nâng cao năng lực về chuyên môn, năng lực và hiệu quả công tác của người cán bộ.

Học tập và khảo cứu tư tưởng Hồ Chí Minh cán bộ TĐTT nhận thức đầy đủ, sâu sắc hơn ý chí hoạt động cách mạng vì dân, vì nước của Bác Hồ với tư tưởng của người là nền tảng, là kim chỉ nam đề ra đường lối cách mạng của Đảng cộng sản Việt Nam.

Học tập đường lối cách mạng của Đảng, đó là đường lối xây dựng chủ nghĩa xã hội, đường lối phát triển kinh tế - xã hội, đường lối công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, đường lối phát triển văn hoá, giáo dục và đào tạo với những nội dung cơ bản về thể chế hóa đường lối của Đảng, của Nhà nước. Học tập, khảo cứu đường lối cách mạng của Đảng nhằm trang bị cho cán bộ TĐTT những kiến thức cơ bản về sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước ta hiện nay và trong tương lai. Đồng thời học tập, khảo cứu đường lối cách mạng của Đảng, cán bộ TĐTT càng nhận thấy sự nghiệp phát triển TĐTT góp phần quan trọng vào công cuộc xây dựng và phát triển đất nước, bảo vệ tổ quốc Việt Nam.

Cán bộ TĐTT phải học tập và khảo cứu đường lối TĐTT của Đảng Cộng sản Việt Nam. Đường lối này là sự định hướng, chỉ đạo sự nghiệp phát triển nền TĐTT mới Việt Nam, đòi hỏi người cán bộ trong hoạt động thực tiễn phải tuân theo. Đường lối TĐTT của Đảng cộng sản Việt Nam là môn lý luận chính trị trong lĩnh vực TĐTT, luôn luôn phải được sự quan tâm đối với nguồn lực cán bộ TĐTT vì dân, vì nước.

Học tập, khảo cứu tư tưởng Hồ Chí Minh về TĐTT, cán bộ TĐTT càng nhận thấy được sâu sắc về giá trị, ý nghĩa và vai trò của Bác Hồ khai sinh, định hướng, chỉ đạo sự hình thành và phát triển nền TĐTT mới Việt Nam, là cơ sở tư tưởng đường lối TĐTT của Đảng. Tư tưởng Hồ Chí Minh về TĐTT cũng là môn lý luận chính trị

trong lĩnh vực TĐTT của nước ta, là một động lực lớn của xu thế phát triển TĐTT Việt Nam.

Cán bộ TĐTT phải nghiên cứu nghiệp vụ - chuyên môn: Đã là cán bộ TĐTT phải có được kiến thức, năng lực nghiệp vụ - chuyên môn TĐTT. Cán bộ TĐTT đã từng học tập nghiệp vụ - chuyên môn TĐTT ở trong trường đào tạo cán bộ TĐTT, sau khi tốt nghiệp ra trường cán bộ TĐTT vẫn phải tiếp tục học tập, khảo cứu hoặc đến trường tiếp tục học nâng cao trình độ với năng lực chuyên ngành của mình. Năng lực chuyên ngành, tức là học vấn, kỹ năng, kỹ xảo của người cán bộ TĐTT có được từ việc học tập, nghiên cứu trong nhà trường TĐTT và từ hoạt động thực tiễn trong lĩnh vực TĐTT. Bởi vậy Bác Hồ yêu cầu cán bộ TĐTT phải nghiên cứu nghiệp vụ - chuyên môn, luôn luôn coi trọng chuyên ngành của mình.

Chính trị và nghiệp vụ - chuyên môn liên quan với nhau, thống nhất không thể tách rời đối với cán bộ TĐTT mới đem lại hiệu quả tích cực trong hoạt động thực tiễn TĐTT. Bác Hồ đã chỉ rõ rằng: "*Chính trị là linh hồn, chuyên môn là thể xác*" không thể thiếu một trong hai mặt này đối với người cán bộ đảm trách công tác TĐTT - là một công tác Cách mạng.

Cán bộ TĐTT phải hăng hái công tác: Bác Hồ yêu cầu cán bộ TĐTT phải hăng hái công tác, tức là tích cực, nhiệt tình thực thi nhiệm vụ đã được phân công. Đó là hành động thể hiện tinh thần, ý thức vì dân, vì nước của người cán bộ TĐTT, nhằm thực hiện các mục tiêu "Dân cường" và "quốc thịnh". Hăng hái công tác còn thể hiện đạo đức của người cán bộ TĐTT, như Bác Hồ dạy: "*Nếu hết lòng hết sức phụng sự tổ quốc, phục vụ nhân dân là thiện. Nếu chỉ lo cho lợi ích riêng của mình, không lo đến lợi ích chung của Nhà nước, của dân tộc, thế là ác*", làm việc thiện là đạo đức, việc ác là vô đạo đức.

Sự quan tâm của Bác Hồ về năng lực và tính tích cực công tác của cán bộ TĐTT có giá trị và ý nghĩa sâu sắc đối với sự nghiệp phát triển nền TĐTT mới Việt Nam. Với giá trị và ý nghĩa như vậy, cán bộ TĐTT tiếp tục cố gắng hơn nữa trong học tập, nghiên cứu lý luận chính trị, nghiệp vụ - chuyên môn và tích cực trong hoạt động thực tiễn TĐTT.